

своєчасну інформацію, свободу слова та інформаційну діяльність, недопущення втручання в зміст та внутрішню організацію інформаційних процесів, крім випадків, визначених законодавством відповідно до Конституції України; збереженні та вдосконаленні вітчизняного національного інформаційного продукту та технологій, забезпеченні інформаційної та національно-культурної ідентифікації України у світовому інформаційному просторі; гарантуванні державної підтримки та розвитку ресурсів науково-технічної продукції та інформаційних технологій.

1. Арістова І. В. Діяльність органів внутрішніх справ щодо реалізації державної інформаційної політики : монографія. Харків : Нац. ун-т внутр. справ, 2016. 354 с.
2. Почепцов Г. Інформаційна політика : навч. посіб. Київ : Знання, 2018. 663 с.
3. Супрун В. М. Інформаційний суверенітет як один з елементів інформаційної безпеки держави: теоретико-правовий аспект. URL: <http://www.nbu.gov.ua/portal/natural/vkhnu/Pravo/2019>.
4. Ярочкін В. Система безпеки фірми. URL: <http://www.nbu.gov.ua>.
5. Про інформацію : Закон України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2657-12>.
6. Боднар І. Р. Сучасні реалії інформаційного суспільства: проблеми становлення та перспективи розвитку : монографія. Львів : Видавництво Львівської комерційної академії, 2021. 320 с.
7. Бондаренко В. Інформаційна безпека сучасної держави: концептуальні роздуми. URL: <http://www.crime-research.iatp.org.ua/library/strateg.htm>.

Бразалук Вадим Павлович
студент магістратури ННІ права
та підготовки фахівців
для підрозділів Національної поліції
Гребенюк Андрій Миколайович
завідувач кафедри економічної
та інформаційної безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат технічних наук, доцент

РОЗСЛІДУВАННЯ ЗЛОЧИНІВ, ЩО ВЧИНЯЮТЬСЯ У ВСЕСВІТНІЙ МЕРЕЖІ «ІНТЕРНЕТ» ТА ВПРОВАДЖЕННЯ МЕТОДІВ БОРОТЬБИ ЗІ ЗЛОЧИННІСТЮ В ІНТЕРНЕТ-СЕРЕДОВИЩІ

Сьогодні жоден із сучасних людей не може уявити своє існування без системи Інтернет, яка відкриває широкий спектр різноманітних можливостей для спілкування та обміну будь-якою інформацією. Саме тому є ціла система суспільних відносин в інтернет-просторі, які чітко відслідковуються у всіх сферах життєдіяльності, наприклад: економіці, державному управлінні, науці

та навіть мистецтві. Але, на жаль, разом із позитивними здобутками, які привносить Інтернет у наше життя, є ціла низка негативних явищ криміногенного характеру, що відбуваються в інтернет-середовищі, зокрема: порушення авторських прав, розповсюдження і збут наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів, а також інших заборонених речовин, вимагання, шахрайство через Інтернет та інші види як традиційних, так і власне комп'ютерних злочинів. Процес розслідування злочинів, скоєних із використанням мережі «Інтернет», набагато складніший за процес розслідування такої ж категорії злочинів, вчинених у звичайних умовах, саме тому потребує в постійному створенні та впровадженні новітніх методів боротьби з інтернет-злочинцями. Зазначеним треба пояснювати необхідність вивчення методичних і практичних питань розслідування злочинної діяльності в Інтернеті.

Практична цінність результатів криміналістичних наукових досліджень залежить насамперед від того, наскільки глибоко і повно науці вдається проникнути в механізм злочину, показати порядок і шляхи інформації про нього, добування інформації та розшифрування її.

Механізм злочину виражає функціональну сторону злочинної діяльності, без аналізу змісту якої, послідовності етапів злочинної діяльності не можна усвідомити кореляційний зв'язок, зіставити наявні про конкретний злочин дані з системою узагальнених відомостей про раніше розслідувані злочини вказаного виду.

Зважаючи на природу електронного середовища, на практиці наявна проблема юрисдикції мережі, каналами якої, наприклад, протиправно пересилають об'єкти авторського права. Саме цим варто пояснювати транснаціональний (екстериторіальний) характер технології вчинення злочинів у мережі «Інтернет».

Типовою нині можна вважати ситуацію, коли правопорушник-громадянин однієї держави є власником вебсайту, зареєстрованого на території іншої держави, а цільова аудиторія цього інформаційного ресурсу мешкає на території третьої держави.

Треба звернути увагу на тому, що однією з особливостей функціонування Інтернету є те, що провайдери як головні суб'єкти глобальної мережі, які забезпечують доступ до інформації та надають відповідні послуги, не в змозі контролювати весь обсяг розміщеної в Інтернеті інформації, оскільки фактично вона може бути на комп'ютері – www-сервері, розташованому в будь-якій частині світу [1]. Відповідно, обмін інформацією в електронній цифровій формі характеризується легкістю й оперативністю її створення, поширення, модифікації або знищення. Все це призводить до виникнення проблем у частині забезпечення доказування й, відповідно, викликає необхідність у розробленні нових та вдосконаленні наявних техніко-криміналістичних і тактичних засобів збирання доказів в інтернет-середовищі.

Отже, з метою подальшого розроблення методики розслідування

злочинів, учинених у мережі «Інтернет», виділяють такі напрями роботи. По-перше, ототожнення механізму вчинення таких злочинів безпосередньо залежить від змісту послуг або угод, наданих чи укладених суб'єктами, що постраждали від злочинних дій, та виду інформаційно-комунікаційних технологій, через які така подія сталася в мережі «Інтернет». По-друге, окремі тактичні засади розробленої методики обов'язково повинні враховувати інтернаціональний характер технології такої злочинної діяльності. По-третє, в методиці необхідно запропонувати нові та вдосконалити наявні тактичні засоби збирання доказів електронного походження, що містяться в мережі «Інтернет».

1. Левковець О. М. Інноваційна безпека України: проблеми забезпечення в глобалізованому світі. URL: http://www.rusnauka.com/31_PRNT_2010/Economics/73679.doc.htm.

2. Шлемко В. Т. Економічна безпека України. Київ : НІСД, 1997. 144 с. URL: <http://old.niss.gov.ua/book/rozdil/binko.htm>

Годзенко Олександр Олександрович
курсант ННІ права та підготовки
фахівців для підрозділів
Національної поліції
Науковий керівник:

Гребенюк Андрій Миколайович
завідувач кафедри економічної
та інформаційної безпеки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат технічних наук, доцент

ШАХРАЙСТВО В УМОВАХ ДІЇ ПРАВОВОГО РЕЖИМУ ВОЄННОГО СТАНУ

Зазначимо, що в усьому світі зростає кількість кримінальних правопорушень економічної спрямованості, що завдають шкоди людям, організаціям і навіть країнам в цілому. Розслідування таких кримінальних правопорушень стає все дедалі складнішим, це пов'язано, зокрема, і з впровадженням воєнного стану на всю територію України, адже шахрайство та економічна злочинність активно поширюються та постійно набувають нових форм. Тож з початком бойових дій на території нашої держави виникли нові види шахрайських способів заволодіння грошовими коштами громадян України, організацій тощо. Саме тому доцільним є розглянути нові схеми шахрайських дій та можливі напрями протидії з ними.

Зазначимо той факт, що будь-які види шахрайства (незалежно від